

alle Henseender forekomme mig rigtigst at nedsætte den faste aarlige Afgift til 100 Tdr. af hver Kornsort. Jeg har, som sagt, ikke stillet noget Endringsforslag, men jeg troer ikke, at noget videre derved er forsømt, thi der vil jo være Leilighed dertil ved tredje Behandling, naar andre Medlemmer maatte udtale sig i samme Retning og Ministeren ikke afgjort have Noget herimod.

Kirke- og Underviisningsministeren:

Jeg vil dog ansee det for rigtigst, som man, naar man allerede ved anden Behandling har dannet sig en Overbeviisning om, at en Forandring i et Lovforslag er ønskelig, da ogsaa ved denne Behandling vilde fremkomme dermed, og jeg tør derfor maaskee ansee det, at den ærede Rigsdagsmand ikke nu har stillet noget Endringsforslag, som et Beviis paa, at hans Overbeviisning i saa Henseende ikke er saa fast, at han vilde give den Udtryk i en Foranstaltning, der kunde have praktiske Resultater. Jeg kan nu paa ingen Maade anerkjende, at den foreslaaede Kornafgift skulde udtrykke $\frac{2}{3}$ af Eiendommens Værdi. Det maa jo erindres, at denne Eiendom sælges uden Besætning og Inventarium, og Kjøberen af den maa altsaa foruden den contante Udbetaling, der skal præsteres, have de fornødne Midler til Anskaffelsen af den hele Besætning og det hele Inventarium, der ogsaa vil tjene som Sikkerhed for Eiendommen. Var jeg af den Overbeviisning, at Afgiften udgjorde $\frac{2}{3}$ af Eiendommens Værdi, vilde jeg slet ikke have foreslaaet den afhændet; men Sagen er den, at den hidtil erlagte Forpagtningsafgift er forholdsviis saa overordentlig lille. Jeg er i den Henseende ikke alene gaaet efter mit eget Skøn, men jeg har ogsaa raadspurgt et Par Mænd, som jeg maatte antage havde særdeles Sagkundskab til disse Forhold, og de vare ligesom jeg af den Overbeviisning, at man ikke kunde gaae ind paa det ved den sidste Forpagtningsauktion gjorde Bud. Jeg gaaer ud fra den Forudsætning, at den i Eiendommen perpetuerede Afgift ikke engang kan siges at være det Halve af Eiendommens Værdi.

— Dernæst skal jeg bemærke, at naar man ønsker disse Eiendomme solgte, vil det fra Re-

gjeringsens Side kun kunne skee paa den Maade, at der sættes en saadan temmelig bethellig Afgift fast i Eiendommen. Jeg skal være fulkommen enig med den ærede Rigsdagsmand i, at naar man seer Sagen fra den almindelige statsøconomiske Side, ere saadanne uforanderlige Afgifter ikke ønskelige; men det er heller ikke paa den Maade, at man er kommen ind paa at fastsætte den; man er ledet dertil ved den Betragtning, at man ønsker at tilvejebringe en bethelligere Sikkerhed for Stiftelsens Indtægter. Jeg er ogsaa ganske enig med den ærede Rigsdagsmand i, at en saadan Afgift i Almindelighed noget vil forringe Kjøbesummen; men det gaaer her, som overalt i Verden, at man ikke kan have Fordeel paa begge Sider; ønsker man denne større Sikkerhed for Stiftelsens aarlige Indtægter, maa man gjøre Afkald paa at faae en maaskee noget højere Kjøbesum; da Sikkerheden imidlertid har en saa stor Betydning, anseer jeg en saadan Ordning for at være til Stiftelsens Tavn, og jeg maa derfor meget fraraade, at denne Kornafgift bliver nedsat. At nedsætte den til 100 Tdr. vilde jeg ikke kunne gaae ind paa, jeg vilde da foretrække en Forpagtning paa de Villkaar, der kunne opnaaes, uden at gaae saa dybt ned med Afgiften.

Sad: Jeg skal dertil kun bemærke, at naar den ærede Minister slet ikke kan gaae ind paa, at Afgiften nedsættes fra 150 Tdr. til 100 Tdr. af hver Kornsort, skal jeg ikke i saa Henseende foranledige noget Endringsforslag stillet til tredje Behandling, men jeg har dog ikke villet undlade at udtale mig i denne Retning, da jeg troer, at den ærede Minister allfor meget har seet denne Sag fra den enkelte Stiftelses Side, istedetfor, om jeg saa maa sige, at gaae en Middevei mellem hvad der efter hans Anskuelse kunde tale for den enkelte Stiftelse og hvad der i det Hele, fra et almindeligt Standpunkt, maatte synes hensigtsmæssigt.

Da ellers Ingen begjærede Ordet, gif man til Afstemning, hvorved:

Lovudkastet (see Anhang A. Sp. 1845) vedtoges eenstemmigt med 52 Stemmer.